

Livandi Náttúrugripasavn

Seinnu árinu hava á leið 1.400 fólk vitjað Náttúrugripasavnið til savnsfagnað. Evnini hesi árinu hava verið skiftandi frá fuglum til fiskar og eisini heilt niðri í undirgrundini. Í ár er evnið orka, og í tí sambandi er nógv nýtt á framsýningini. Ein framsýningarstøð er lænt frá SEV, sum vísir, hvussu nógv orku tey ymisku tólini í húsarhaldinum brúka. Tann stóra kenda hvítabjørnin hjá savninum fer at standa undir liðini á elmátíngartólunum. Hvítabjørnin er dømi um eitt sera væl bjálva dýr, og tað hevur m.a. við sær, at hvítabjørnin ikki kann renna so langt, tí at hon verður alt ov heit.

Krevur burka-bann

Í Italia leggur tann viðgongdi høgraflokkurin Liga Norður trýst á stjórnina fyri at fáa hana at leggja fram uppskot um at banna muslimskum kvinnum í Italia at ganga við burka ella sløri. Flokkurin, sum er við í stjórnarsamgonguni hjá Silvio Berlusconi, forsætisráðharra, sigur seg stúra fyri trygdini, og at tað er neyðugt at banna fólki at fjala andlitið. Andstøðan er harðliga ímóti uppskotinum hjá Liga Norður og sigur tað vera í stríð við ítalsku grundlógina. Berlusconi hevur einki sagt um uppskotið, men ítalskir fjølmiðlar siga, at flokkur hansara hevur ikki víst uppskotinum frá sær.

Nú er løtan

Løtan var nú hin lagaliga, og tí gjørdi Føroya Banki av at keypa íslenska tryggingarfelagið, Vørður. Kortini ætlar bankin ikki at byggja út innan tryggingarvinuna, men heldur stöðugt eyguni við tí, ið rørist innan bankavinnuna, serliga í Danmark

BANKAVIRKSEMI

Leo Poulsen
leo@sosialurin.fo

Hesi ítøkiligu ætlanini hava vit arbeitt við síðani í vetur. Vit byrjaðu, haldi eg, í februar í ár, sigur Janus Petersen, forstjóri í Føroya Banka, um keypið av íslenska tryggingarfelagnum.

Men hvussu ber tað so til, at bankin valdi at venda eyguni móti Íslandi, ið uttan iva er tað landið í øllum heiminum, har fígjarkreppan hevur rakt meinast.

- Tað er rætt, at Ísland er hart rakt, eisini tí at teir eru lutfalsliga einsamallir, og tí teir hava havt nógv skuld. Men eg haldi, at tað er nakað, ið vit hava eina ávísarferð í, tí vit hava livað gjøgnum eina stóra kreppu í Føroyum, og vita nøkur lunda hvat tað merkir, sigur Janus Petersen.

Kreppan hevur eisini lært okkum, hvussu gongdin aftaná verður.

- So eg haldi, at vit hava ein varðhuga av, at tað aftur fer at ganga uppeftir í Íslandi, og tí haldi eg, at tað er skilagott at gera íløgur nú, tá marknaðurin er meira opin, og áhugi er fyri at fáa okkum inn, sigur Janus Petersen.

Forstjórindylur ikki fyri, at fremst í huganum liggur bankavirksemi, men sum kunnugt liggur íslenska bankavinnan í skeljasori, og er tí sera váðafuld at gera íløgur í í lötuni.

- Fleiri av íslensku bankunum hava ikki fingið síni viðurskipti í rættlag enn, og eg vænti, at hóast bankarnir verða endurreistir, hava teir ein lutfalsliga høgán váða,

Janus Petersen, forstjóri í Føroya Banka. Løtan at keypa íslenska tryggingarfelagið var lagalig, men tað er fyrst og fremst innan bankavirksemið, at Føroya Banki vil vaksa – eisini uttanlands
Mynd: Jens Kristian Vang

eisini ta komandi tíðina, sigur Janus Petersen.

So tíðin er minni búgvín til at gera íløgur í íslenskar bankar enn tryggingarfeløg.

Vakstrarstrategi

Á flestøllum børsum eru partafelagskursirnir generelt lágir, so er tann lagaliga løtan at keypa ikki júst nú.

- Tað er jú ein gyltur regul, at keypa bíliga og selja dýrt, so tað er altíð ein góður háttur at gera íløgur. Men tú kanst saktans gera ein vánaligan handil, hóast tú heldur tað er bíligt, um tað, tú keypir, ikki er í lagi, sigur Janus Petersen.

Í hesum førinum heldur forstjórindylur í Føroya Banka tó, at handilin hevur verið góður.

- Vit hava gjøgnumgengið og endavent keypinum ógvuliga gjølla, og vit hava nýtt nógv tíð og nógv ráðgevarar at venda hvørjum steini, so vit eru púra greiðir yvir, hvat felagið stendur fyri, sigur Janus Petersen.

Hetta keypið av Vørðum er so hitt fyrsta, sum Føroya Banki hevur gjørt, men longu fyri nøkrum árum síðani boðaði Janus Petersen frá, at bankin fór at venda eyguni út

um Føroyar. Fyrr í summar bjóðaði Føroya Banki eisini saman við einum donskum banka upp á Fionia Bank, sum tó fór aðrar vegir. So hvør er vakstrarstrategiin hjá Føroya Banka.

- Okkara vakstrarstrategi hevur alla tíðina verið, at vit vilja vaksa um virksemið í Føroyum innan tær tænastrur, sum vit veita her. Og tær eru bankavirksemi, gjaldsmidling og trygging, men eisini eftirlønir. Tað er hetta vit hava arbeitt við seinastu árinu, og hava eisini havt ein stóran vøkstur, men vit hava eisini síðani 2005 havt eina strategi um at koma út um landoddarnar, sigur Janus Petersen.

Lata radaran ganga

Bankin hevur kortini valt ikki at keypa upp hesi seinasti fyra árinu, orsakað av at fyrítøkurnar hava havt ov stóran váða, umframt at tær hava verið ov dýrar.

- Tí hava vit í staðin bygt upp eina deild í Keypmannahavn, sum er okkara fyrsta stig. Men nú er stundin nógv meira lagalig at keypa fyrítøk, og tí hava vit keypt hesa trygg-

ingarfyrítøkuna, og trygging er jú ein partur av okkara virksemi í dag, sigur Janus Petersen.

Men Føroya Banki hyggur ikki bert eftir tryggingarmarknaðinum.

- Vit halda eisini eyguni eftir bankum í Danmark, so vit síggja okkara virisøki í dag sum Føroyar, Ísland og Danmark. So tað er har, vit vilja virka, og vit vilja virka innan tað, vit duga, og tað er bankatænastur til privat og til vinnuna, eftirlønir og tryggingar. Tað var tað, vit fóru eftir í Fionia, og tað var tað vit fóru eftir í Vørðu í Íslandi, sigur Janus Petersen.

Sum nevnt eydnaðist ikki Føroya Banka at fáa Fionia Bank, so hyggur Janus Petersen nú eftir øðrum møguleikum, og hava nakrir slíkir víst seg.

- Ja, nú hugdu vit ikki bert eftir Fionia Bank, vit hava hugt upp á fleiri onnur virkir, og tað vil altíð verða so, at vit gera fleiri kanningar, og tað er sjálvandi ikki alt, man sigur. Í førinum Fionia var tala um so stóra íløgu, at boðast mátti frá á børsinum, tí tað kundi ávirka kursin, sigur Janus Petersen.

Forstjórindylur, at teir dag og dagliga arbeiða við at hyggja eftir fyrítøkum og hyggja eftir møguleikum, og tað er ein av uppgávnunum, at finna aðrar fyrítøkur, sum teir kunnu viðka virksemið við.

Hyggja eftir bankum

- Um hugt verður eftir tí, vit hava gjørt í Íslandi, so er ein av orsøkunum til, at vit hava mót upp á at keypa eina tryggingarfyrítøku har, so hava vit bygt upp eina fyrítøku her, Trygd, sum vit halda hevur verið væleydnað. Hon er vaksin trygt og stilt og hevur skapt kapping á føroyska marknaðinum og hevur prógvað, at vit megna at gera okkum galdandi innan trygging, sigur Janus Petersen.

Ein trupulleiki í Føroyum er, at fyrítøkurnar eru lutfalsliga litlar, tí marknaðurin er so lítill.

- Við hesum keypinum fáa vit ein marknað, sum er seks ferðir størri en Føroyar. Vørður hevur tíggju prosent av marknaðinum í Íslandi, hon er umleið 50% størri enn trygd og hevur 50 starvsfólk. Hon hevur 28.000 kundar, og tað vil siga, at

útvið tíggjundi hvør íslendingur er kundi hjá Vørðu, sigur Janus Petersen.

So hóast Vørður er tann minsta av teimum fyra stóru tryggingarfyrítøkunum í Íslandi, so eigur hon ein týðandi lut í íslenska marknaðinum.

Kortini skulu vit ikki rokna við, at keypið av Vørðu verður ein lovfjøl inn á danska tryggingarmarknaðin.

- Vit miða fyrst og fremst eftir bankavirksemi í Danmark, og sum longu nevnt er bankavirksemið í Íslandi í sori enn, so har er ikki tann lagaliga løtan í so máta, sigur Janus Petersen.

Forstjórindylur, at teir fylgja væl við hvat fyriferst í danska bankaheiminum, men hann vil íki gera nakrar serliga viðmerkingar til støðuna, sum Amagerbankin er í í lötuni.

- Amagerbankin er ein so mikið stórir banki, at vit ikki megna at svølga tann bitan. Í hvussu er ikki einsamallir. Men vit hava eyguni opin og eru til reiðar at smekka til, um rætta tilboðið vísir seg, sigur Janus Petersen, forstjóri í Føroya Banka.